Kaupunkirakentaminen ja tilat

26.11.2026

Dnro 7427-2026
(00 01 02)

Sara Koiranen

Vastaus valtuutettu Sara Koiranen ym. aloitteeseen: Isot puut palautettava ja suojeltava rakennushankkeissa

Kaupunkirakentaminen ja -tilat palvelukokonaisuus, Infrapalvelut, viherympäristön kunnossapito, viheraluepäällikkö Mari Helin 8.11.2026:

Olette 31.8.2026 jättäneet valtuustoaloitteen koskien isojen puiden palauttamista ja suojelua rakennushankkeissa.

Turku on kasvanut voimakkaasti viimeisten vuosien aikana. Tämän johdosta kaupunkiin rakentuu jatkuvasti suuria katu- ja viheralueita, joille istutetaan uusia puita. Vuosittain uusia puita istutetaan useita satoja.

Pääsääntöisesti Turun rakentaminen kohdistuu entisille teollisuus- ja varastoalueille yms. tai pelloille, joissa kaikissa alue on ennestään lähes puutonta eikä arvokasta puuvartista kasvillisuutta käytännössä ole lainkaan. Jo kaavoitusvaiheessa, ja erityisesti täydennysrakentamiskaavoissa, huomioidaan alueen arvokkaimmat puut. Uusi parhaillaan rakentuva Vaasanpuiston entinen jätevedenpuhdistamon alue on hyvä esimerkki siitä, kun kaikkein arvokkaimpia puita ja puuryhmiä on säästetty ja suojeltu jo kaavoitusvaiheessa. Vastaavia kohteita on muitakin.

Mikäli rakennettavalta alueelta päätetään siirtää jo valmiiksi isokokoisia puita, tähän liittyy useita riskejä. Lähtökohtaisesti tällaisia puita ei ole aiemmin valmisteltu tulevaa siirtoa varten. Puiden juuret ovat pitkän ajan kuluessa kasvaneet laajalle alueelle, jolloin puita siirtäessä ne eivät siirry muun puun mukana ja seurauksena on merkittävä juuristovaurio. Siirtotyöhön tarvitaan raskasta konekalustoa kuten kaivureita, suuria nostureita ja mahdollisesti myös lavettirekkaa. Siirretyt puut joudutaan varastoimaan siirteeseen pystyasennossa lähiseudulla koko rakentamisen ajaksi. Tänä aikana puita tulee kastella vähintään kaksi kertaa viikossa jokaisen kastelun ollessa satoja litroja vettä kerrallaan. Mikäli puita ei voida säilyttää työmaan lähellä, ne joudutaan siirtämään esimerkiksi kaupungin omalle taimistolle, jolloin raskaita koneita ja ajoneuvoja tarvitaan koko siirron ajan. Koko työ on riskialtis. Mahdollinen aiheutettu vaurio on joka tapauksessa merkittävä ja se kohdistuu lähes täysin niihin juuriin, jotka ottavat maasta vettä. Tällöin edes runsas kastelu ja jatkohoito ei auta.

Siirrettyjen puiden siirto takaisin istutuspaikalleen vaatii uuden vastaavan työn ja raskaan konekaluston. Tällöin puille voi aiheutua uudet juuristovauriot. Istutettuja puita joudutaan kastelemaan ja hoitamaan intensiivisesti vähintään viisi vuotta siirtotyön jälkeen vastaavalla tavalla kuin varastoinnissakin.

Kaupunkirakentaminen ja tilat

Postiosoite
PL 355
20101 Turku

Puh. +358 2 330 000
kaupunkirakentaminenjatilat@turku.fi
www.turku.fi

Isojen puiden siirto on lopputulokseltaan erittäin epävarmaa, vaikka työvaiheet tehtäisiin huolellisesti ja ammattitaidolla. On oletettavaa, että tappioprosentti on korkea. Työ vaatii raskaita koneita, henkilötyötä ja useiden vuosien jatkohoidon. Kustannukset ovat korkeat ja lopputulos usein huonolaatuinen. Jos siirto onnistuu, vie useita vuosia ennen kuin puiden elinvoima elpyy ja ne jatkavat kasvuaan. Monesti pienempänä istutetut hyvälaatuiset taimet ovat tässä ajassa jo kasvaneet suuremmiksi.

Isojen puiden siirto ei ole uusi ajatus. Seuranneiden ongelmia ja suurin tappioiden vuoksi maailmalla yleistyivät puita kasvattavat taimistot. Keski-Euroopassa ja lähimaissamme on olemassa kaupallisia taimistoja, joilta voidaan hankkia isokokoisia taimia. Isokokoisilla tarkoitetaan tässä taimia, joiden rungon ympärysmitta on esimerkiksi 50-60 cm yhden metrin korkeudelta mitattuna. Tällaisen taimen korkeus on noin 8 metriä, juuripaakun leveys noin 4 metriä ja paino useita tonneja. Hintaa puun taimelle kertyy noin 12000 euroa (alv 0%). Puita on toki tarjolla tätä pienempinä mutta myös selvästi suurempina.

Taimistoilla kasvatettujen taimien suuri etu verrattuna isoihin siirtotaimiin on niiden kasvatustyö alusta alkaen. Tämä pitkäaikainen työ tarkoittaa juuriston ja latvuston hoitoa ja valmistelua tulevaa myyntiä ja nostoa silmällä pitäen. Näin tehtäessä istutuksen onnistuminen on todennäköistä. Lisäksi tuotteilla on kasvutakuu.

Isoja kasvatettuja taimia on markkinoilla tarjolla Keski-Euroopassa ja lähimaissamme. Suomessa tarjontaa ei juurikaan ole sillä suurten puiden kysyntä on melko pientä. Tietyt ulkomailla kasvatetut lajit ovat meillä käyttökelpoisia, sillä Turkuun istutettavien puiden tulee olla talvenkestävyydeltään riittävän vahvoja. Turun kaupunki omistaa myös oman taimiston Maariassa. Siellä useita lajeja kasvatetaan suuremmiksi ja näin varmistetaan isojen taimien saatavuus eri investointityömaille.

Turku istuttaa pääsääntöisesti melko kookkaita puiden taimia investointityömailleen. Nämä ovat yleensä 3-5 metriä korkeita, suhteellisen helposti siirrettävissä ja kuljetettavissa ja kustannuksiltaan realistisia. Tällaisen taimimateriaalin kasvuunlähtö on yleensä erittäin hyvää.

Rakennuskohteesta siirrettävien isojen puiden siirron pilotointia ei ole syytä tehdä työhön liittyvien suurten kustannusten ja erittäin epävarman lopputuloksen vuoksi. Tällaisesta työstä on kokemuksia jo menneiltä vuosikymmeniltä ja huonojen kokemusten vuoksi tämä työtapa ei koskaan yleistynyt. Tavanomaista isompien taimistoilta hankittavien taimien käyttöä voidaan harkita tapauskohtaisesti esimerkiksi uusilla asutusalueilla, mikäli niihin sisältyy toreja, aukioita tai vastaavia kävelyvaltaisia tiloja, joihin liittyy oleskelua ja ajanvietettä.

Kimmo Suonpää
kaupunkirakentamispalveluiden johtaja